

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/37/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112211729
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3112211729.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Emílie Zimovej v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. P. XXX/X, N., o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 27C/202/2012 - 21 zo dňa 16. apríla 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a zároveň určil, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretom medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 04.09.2006 uvedená v bode 4 v znení: "V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku nezaniká právo Podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinnosti, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty" je neprijateľná a z toho dôvodu neplatná. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 115a ods. 2 v spojení s ust. § 372u a ust. § 200ea ods. 1 O.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku spolu s poučením podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. bolo v zákonnej lehote oznámené na úradnej tabuli tunajšieho súdu. Svoje zamietavé rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil poukázaním na ust. § 43 ods. 1, § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, ust. § 2 ods. 1, § 23a ods. 1,2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ust. § 52, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ust. § 153 ods. 3, 4 O.s.p., keď mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa sa Zmluvou o pripojení zo dňa 04.09.2006 zaviazal poskytovať odporcovi telekomunikačné služby a odporca sa zaviazal za ne riadne platiť. Z dodatku k zmluve o pripojení uzavretého medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom toho istého dňa 04.09.2006 vyplývalo, že odporca si u právneho predchodcu navrhovateľa objednal službu pod názvom 55Viac, v dôsledku čoho mu právny predchodca navrhovateľa odpredal MT typu Sony Ericsson K510i za kúpnu cenu 32,86 Eur (990,- Sk) za podmienky doby viazanosti na

24 mesiacov so zmluvnou pokutou 248,95 Eur (7.500,- Sk). Dodatok k zmluve o pripojení v čl. 4 obsahoval ustanovenie týkajúce sa zmluvnej pokuty, podľa ktorého "v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu ako Účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. Zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tohto Dodatku nezaniká právo Podniku na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá mu vznikla porušením povinností, na ktorú je viazaná daná zmluvná pokuta. Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty." Z vyššie uvedeného právneho vzťahu vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporcovi faktúrou č. 7904044881 splatnou dňa 27.05.2009 zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur. Následne došlo zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2011 k postúpeniu pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi na navrhovateľa. Vychádzajúc z dátumu uzatvorenia Zmluvy o pripojení a dodatku k Zmluve o pripojení medzi právnym predchodcom navrhovateľom a odporcom - 04.09.2006, z ktorého navrhovateľ odvodzuje svoj nárok na zaplatenie uplatnenej sumy, súd prvého stupňa na vec aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných k tomuto dátumu. Po právnej stránke mal za to, že Zmluva o pripojení v spojení s dodatkom zo dňa 04.09.2006, je zmluvou uzavretou podľa ust. § 43 z.č. 610/2003 Z.z. a súčasne má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Považoval za nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa v predmetnom právnom vzťahu vystupoval ako predávajúci a odporca ako spotrebiteľ, ktorý pri uzavieraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti. Mal za to, že predmetný dodatok k Zmluve o pripojení zo dňa 04.09.2006, z ktorého navrhovateľ odvodzoval svoj nárok na zaplatenie uplatnenej sumy, mal charakter formuláru, ktorého znenie odporca nemohol ovplyvniť, nakoľko bol pripravený už vopred, pre veľký počet spotrebiteľov. Z úradnej činnosti mu bolo známe, že právny predchodca navrhovateľa svoje služby spotrebiteľom ponúkal prostredníctvom obdobných štandardných formulárových zmlúv, pričom bolo obvyklé, že spotrebiteľ obsah takejto zmluvy, teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Takúto zmluvu mohol len uzavrieť ako celok a tak akceptovať navrhovateľom pevne určenú zmluvnú pokutu alebo zmluvu neuzatvoriť vôbec, z čoho vyvodil záver, že nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca navrhovateľa zmluvnú pokutu s odporcom individuálne nevyjednal, táto bola obdobná vo veľkom počte formulárových zmlúv, pričom právny predchodca navrhovateľa v jednotlivých zmluvách menil len výšku zmluvnej pokuty.

Uvedené súd prvého stupňa konštatoval s ohľadom na to, že zmluvné dojednanie, obsiahnuté v dodatku k zmluve o pripojení, týkajúce sa zmluvnej pokuty, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - odporcu. Nepochybnil pritom možnosť aplikácie i význam zmluvnej pokuty v spotrebiteľských vzťahoch, muselo by však ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá by obstála v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok. V danej veci zmluvnú pokutu, tak, ako bola dojednaná v dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 04.09.2006, vyhodnotil ako neprimeranú sankciu, a to vzhľadom na skutočnosť, že pri uzatváraní zmluvy bol prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, čo samo osebe vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy - spotrebiteľa. Z časového hľadiska ďalej predávajúci vôbec nerozlíšil situáciu, kedy v dôsledku nezaplatenia ceny poskytnutých služieb odporcom dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu služieb hneď v prvý mesiac po uzatvorení zmluvy. Taktiež považoval za irelevantnú výšku ceny služieb, ktoré spotrebiteľ nezaplatil (či nezaplatil cenu dojednaného mesačného poplatku alebo len jej časť alebo niekoľkonásobne vyššiu sumu). Pre úplnosť dodal, že v danej veci navrhovateľ dokonca ani neuviedol a nepreukázal, kedy a akým konkrétnym konaním odporca ako spotrebiteľ mal porušiť zmluvu o pripojení v znení dodatku zo dňa 04.09.2006 takým spôsobom, že to zakladá nárok navrhovateľa na uplatnenie zmluvnej pokuty. Zároveň však uviedol, že súdna kontrola spotrebiteľských zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a mal za rozhodujúce, že zmluvná podmienka v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, týkajúca sa žalovanej zmluvnej pokuty, bola objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa, bez ohľadu na vôľu a správanie zmluvných strán. Na základe všetkých uvedených okolností súd prvého stupňa v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p. vyhlásil uvedenú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, a teda absolútne neplatnú, z ktorej navrhovateľovi nemožno priznať žiadne plnenie a z uvedeného dôvodu návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Odporcovi tak s prihliadnutím na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo voči

navrhovateľovi právo na náhradu trov konania, keďže si však odporca trovy konania neuplatnil a v konaní mu žiadne trovy preukázateľne nevznikli, ich náhrada mu nebola priznaná.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý ho navrhol zmeniť, vyhovieť návrhu navrhovateľa v celom rozsahu a zaviazat' odporcu nahradiť mu trovy konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za dva úkony právnej služby spolu s režijným paušálom a DPH v celkovej výške 70,54 Eur. Podanie riadneho opravného prostriedku odôvodnil poukázaním na ust. § 205. ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p., ako aj ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z odôvodnenia predmetného rozsudku možno usúdiť, že samotné dojednanie zmluvnej pokuty bolo porušením práv odporcu. Poukázal na to, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý odporca získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb právneho predchodcu navrhovateľa počas 24 mesiacov. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia považoval za jednu zo základných zásad spravodlivého súdneho procesu a opierajúc sa o ustálenú judikatúru ESLP, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 106/2010 zo dňa 15. júla 2010, sa mu napadnuté rozhodnutie javilo prinajmenšom za arbitrárne. Aplikáciou argumentov uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia možno podľa jeho názoru dôjsť až k záveru, že dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany spotrebiteľa je dojednaním absolútne neplatným, nakoľko súd naň prihliada ex offo. Ďalej dôvodil, že predmetným rozsudkom súd prvého stupňa poskytol ústavne nekonformný výklad ustanovení Občianskeho zákonníka, zasahujúci do zásady zmluvnej slobody, na ktorej je postavené súkromné právo Slovenskej republiky. Navrhovateľovi týmto spôsobom priamo znemožňuje výkon podnikateľskej činnosti, z dôvodu absolútneho zákazu zabezpečovať plnenie povinností odporcu v postavení spotrebiteľa prostredníctvom zmluvnej pokuty. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako subsidiárneho práva, ktoré navrhovateľovi vzniklo až porušením primárnej povinnosti odporcu platiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas, tak nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Pokiaľ ide o formu uzatvoreného dodatku, dôvodil, že tento nemožno bezvýhradne považovať za formulárový typ zmluvy, nakoľko druh mobilného telefónu si odporca mohol vybrať sám a podľa zvoleného modelu bola rozdielna výška jeho štandardnej a akciovej ceny, teda i zmluvnej pokuty. Povinnosťou odporcu nebolo k zmluve o pripojení odkúpiť mobilný telefón, pričom v takom prípade by zmluvná pokuta bola automaticky znížená o jeho hodnotu. V danej súvislosti zdôraznil, že motiváciou zákazníkov pre uzatvorenie zmluvy o pripojení s viazanosťou 24 mesiacov bola práve akciová cena mobilného telefónu ako i zvýhodnené volania či ceny mesačných programov, ktorých hodnotu musel navrhovateľ zabezpečiť zmluvnou pokutou pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Napadnutý rozsudok považoval za vnútorne rozporný až nelogický, keď konštatovaním, že navrhovateľ menil len výšku zmluvnej pokuty, je podľa jeho názoru zrejme preukázané, že zmluvná pokuta hoci dojednaná formulárovo, je dojednaná individuálne, keďže jej výška závisí od plnenia poskytnutého odporcovi pri uzatvorení dodatku k Zmluvy o pripojení a od hodnoty poskytnutého zvýhodnenia. Na podporu svojej argumentácie spomenul uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/385/2011. Zohľadniac uvedené dospel k záveru, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec posúdil právne, keď sa dostatočne nevysporiadal so zvýhodnenou kúpnou cenou mobilného telefónu a hodnotou benefitu, ktorý bol zabezpečený zmluvou pokutou. Mal preto za to, že odôvodnenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty v napadnutom rozsudku nemôže obstať ako dostatočné a presvedčivé odôvodnenie neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky v akejkoľvek zmluve o pripojení ktoréhokoľvek telekomunikačného operátora. K tvrdeniu súdu prvého stupňa o neunesení dôkazného bremena uviedol, že v návrhu a následnom vyjadrení riadne špecifikoval povinnosť, ktorú odporca porušil, čím uniesol povinnosť tvrdenia a preukázal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Spravodlivo totiž podľa jeho názoru nemožno od nikoho žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti, v prejednávanej veci to, že si odporca nesplnil svoju povinnosť riadne a včas platiť cenu za poskytnuté telekomunikačné služby a porušil dobu viazanosti. Vychádzajúc z uvedeného bol toho názoru, že priloženou faktúrou preukázal uplatnenie si zmluvnej pokuty voči odporcovi a riadne tvrdil dôvodnosť nároku na jej zaplatenie. Pri posudzovaní dôkazného bremena totiž treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia neplnenia si povinností majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje, čo spôsobuje, že nie je možné zo strany súdu následne sankcionovať navrhovateľa za nepreukázanie nesporných skutočností medzi účastníkmi konania nepriznaním uplatneného nároku, keďže ide o jeho procesné znevýhodnenie a tým aj porušenie rovného postavenia účastníkov konania garantovaného v ust. § 18 O.s.p., ako aj čl.

47 ods. 3 Ústavy SR. Poukazujúc na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/31/2012 zo dňa 19. marca 2013 dôvodil, že právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Primeranosť zmluvnej pokuty sa v spotrebiteľskej zmluve skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie a súd môže takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve označiť za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, kedy nedošlo k zániku zmluvy. Preto ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečovacej sumy, ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti, nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5 Občianskeho zákonníka. Pre záver o neprimeranosti zmluvnej podmienky nestačí len konštatovanie, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, pričom rovnako je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých by bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p, bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že tento rozsudok je potrebné potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny, pričom v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Predmetný vzťah vzniknutý medzi účastníkmi na základe zmluvy o pripojení č. 2398086 zo dňa 04. septembra 2006 je bez pochybností vzťahom spotrebiteľským v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Nakoľko ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd prvého stupňa na ňu správne aplikoval ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Je totiž zrejmé, že s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv sa spotrebiteľ v rámci spotrebiteľských zmluvných vzťahov ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, čo legitimizuje prijatie právnej úpravy zavádzajúcej príslušný stupeň jeho ochrany. K vzniku takýchto zmluvných vzťahov dochádza spravidla na základe podnetu k zmluvnému jednaniu prichádzajúceho zo strany dodávateľa, pričom priemerný spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a nedisponuje dostatkom skúseností na to, aby sa v nich orientoval. Spoločným znakom právnej úpravy sledujúcej ochranu spotrebiteľa je teda snaha cestou práva korigovať túto faktickú nerovnosť, a to aj formou prípadného obmedzenia zmluvnej voľnosti. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Na tieto skutočnosti poukazuje odvolací súd opätovne z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednanie obsiahnuté v Zmluve o pripojení zo dňa 04.09.2006, týkajúce sa zmluvnej pokuty, treba považovať za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V danej súvislosti odvolací súd uvádza, že žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty, pokiaľ však má slúžiť ako sankčný mechanizmus v spotrebiteľských vzťahoch, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, s prihliadnutím na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, ako aj na možnosť sankcionovania nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Odvolací súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, keďže takéto zmluvná úprava už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy - spotrebiteľa, vychádzajúc zo skutočnosti, že navrhovateľ ako právny nástupca dodávateľa nie je v

súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane nijako sankcionovaný. Rozhodujúce je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu a obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute, pričom posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy. Ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali tak mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta je alebo nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Týmto spôsobom právna úprava stanovuje na činnosť dodávateľa ako subjektu koncipujúcu obsah zmluvy (ktorý už spotrebiteľ následne nijako neovplyvňuje) určité požiadavky, vedúce k jeho dôslednosti pri dojednávaní vedľajších zmluvných dojednaní, medzi ktoré patrí aj zmluvná pokuta, a to aj tým spôsobom, že zabezpečí náležitú informovanosť slabšej zmluvnej strany o následkoch nesplnenia povinnosti.

Z dodatku k zmluve o pripojení bod 4 vyplýva, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. Po dôkladnom preskúmaní veci dospel odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa k rovnakému záveru, že takéto zmluvné dojednanie treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - odporcu. V uvedenom zmysle treba právne posúdenie súdu prvého stupňa považovať za správne, hoci zmluvnú podmienku týkajúcu sa zmluvnej pokuty v napadnutom rozsudku nadbytočne vyhlásil za neprijateľnú, nakoľko vo vzťahu k tomuto zmluvnému dojednaniu tak už bolo právoplatne učené v rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011 - 28 zo dňa 06. decembra 2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15. marca 2012, čo je odvolaciemu súdu známe z jeho úradnej činnosti.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ukladá dodávateľovi a rovnako aj právnenému nástupcovi dodávateľa povinnosť zdržať sa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi používania zmluvnej podmienky, ktorá bola právoplatne súdom určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti. Súd prvého stupňa v danej súvislosti správne konštatoval, že právny predchodca navrhovateľa zmluvnú pokutu s odporcom individuálne nevyjednal, pri uzatváraní zmluvy bol prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len spotrebiteľ, okrem toho dodávateľ z časového hľadiska vôbec nerozlíšil situáciu, kedy v dôsledku nezaplatenia ceny poskytnutých služieb odporcom dôjde k ukončeniu zmluvy napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu služieb hneď v prvý mesiac po uzavretí zmluvy. Ďalším používaním zmluvnej podmienky, ktorá už bola súdom právoplatne určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti, dodávateľ vytvára protiprávny stav, zákonom explicitne zakázaný, pričom priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v priamom rozpore so zákonom. Zákaz používania, vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu, sa týka zmluvnej podmienky ako celku, t.j. celého textu predmetnej zmluvnej pokuty, pričom zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednaní nemožno moderovať, keďže tomu bráni jej neplatnosť. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných zmluvných dojednaní, pričom rozhodujúce je, že zmluvná pokuta majúca svoj základ v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu je v prejednávanej veci objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je pritom rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Na základe týchto skutočností sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým bol zamietnutý návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur s príslušenstvom, keďže ho z vecného hľadiska považuje za správne.

Odvolací súd na upresnenie konštatuje, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011 - 28 zo dňa 06. decembra 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15. marca 2012 bola okrem iného určená neplatnosť zmluvnej podmienky v Dodatku k Zmluve o pripojení č. 2610927, uzavretého medzi spoločnosťou T - Mobile Slovensko, a.s. a odporcom dňa 21.06.2007 v bode 4 prvej vety v znení „V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu, uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku“, a to z dôvodu jej neprijateľnosti. V odôvodnení

konajúce súdy zhodne uviedli, že táto zmluvná podmienka je pre rozpor s ust. § 53 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Podmienku, ktorú vyhlásili za neprijateľnú, totiž nebola individuálne dojednaná. Na základe vyššie uvedených skutočností bolo teda jednoznačne preukázané, že zmluvná podmienka, na základe ktorej si navrhovateľ v prejednávanej veci uplatňuje svoj nárok, už bola vyhlásená za neprijateľnú.

Za tohto stavu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v ktorom súd prvého stupňa správne vyhodnotil jednotlivé skutkové zistenia a prijal k nim aj správne právne závery. Preto bol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdený.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že odporcovi, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy konania neuplatnil (ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.